

Nr 438

Av herr Huss m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående hörselvårdens organisation m. m.

De förslag till effektivisering av den hörselvårdande verksamheten, som framläggs i proposition nr 96, synes i stort sett vara välbetänkta. I administrativt avseende är det fråga om att vinna godkännande från statsmakternas sida av den redan pågående utbyggnaden av hörcentraler i landstingskommunal regi, varjämte en upprustning av det audiologiska laboratoriet vid karolinska sjukhuset föreslås. Mot ett genomförande av dessa åtgärder torde någon befogad invändning icke kunna göras.

I fråga om det statsbidrag, som föreslås komma att utgå i vissa fall till inköp av hörapparater, anser departementschefen, att detta bidrag endast bör utgå vid inköp hos hörcentral eller vederbörligen landstings-sjukhus. Departementschefen har därvid tagit avstånd från ett yrkande av Sveriges hörapparatleverantörers förening, att bidrag borde utgå även till inköp av hörapparater av godkänd typ, som försäljs i den privata handeln. Såsom motiv härför anför departementschefen, att bidrag hittills endast utgått till hörapparater, som utprovats genom särskilt utbildad personal, anställd hos Hörselfrämjandet eller av respektive sjukvårdshuvudmän.

Denna bestämmelse motiverar emellertid inte en praxis av den innebörden, att statsbidrag inte skall utgå för vederbörligen utprovad men på annat håll *inköpt* apparat. Möjlighet bör därför hållas öppen för enskilda försäljare av hörapparater att få sina typer granskade av tekniska högskolans laboratorium för transmission och få de därvid godkända i form av utprovningsexemplar utplacerade på hörcentralerna. Avsikten med utprovningsbestämmelsen bör ju vara att garantera en betryggande individuell utprovning, medan departementschefens tolkning begränsar valmöjligheterna vid denna.

Någon nackdel ur hörselvårdande synpunkt skulle inte uppkomma genom inköp eller utbyte av apparat i den privata handeln, förutsatt att det första köpet sker efter utprovning av läkare vid hörcentral och med intyg från sådan läkare. Arrangemanget skulle däremot innebära vissa fördelar. Det skulle bättre tillgodose köparens valmöjligheter och som antytts möjliggöra en längre gående individuell utprovning. Såsom jämförelse kan nämnas att, om statsbidrag skulle komma att införas i vissa fall för inköp av glasögon, som utprovats av ögonläkare, det

knappast vore rimligt att som villkor för bidraget ställa att inköpet sker genom särskild försäljningsorganisation vid sjukhusen.

Vidare skulle hörcentralerna till en del befrias från sekundära kommersiella uppgifter såsom arbetet med apparatlager, försäljning och bokföring. En betydande del av apparatservicen skulle likaså kunna avlastas hörcentralerna och flyttas över på radioaffärer och specialoptiker, vilka dessutom för kunderna har den fördelen att de ur kommunikationssynpunkt är mer centralt belägna än sjukhusen som hörcentralerna knyts till.

I sin diskussion huruvida inköpscentralen bör uppträda som importör antyder utredningskommittén, att centralen vid direktimport av större partier kan bli bunden till vissa apparattyper och därigenom nödsakad att utöva en viss dirigering över apparatförmedlingen. Denna kan då bli mer bestämd av kommersiella synpunkter än av kvalitetsförhållanden. Samma risk föreligger uppenbarligen om statsbidragsrätten görs beroende av att apparaterna köps vid hörcentralerna och dessa därför måste lägga sig till med betydande lager. Den mycket snabba utvecklingen av tekniken på området, vilken tar sig uttryck i ständigt förbättrade typer av apparater, innebär därför fara för att hörcentralerna skulle komma att tvingas arbeta med omodern utrustning.

Det kan för övrigt tilläggas, att många hörcentraler i sitt sortiment av standardapparater även för vissa apparattyper i kommission från den privata handeln. Det kan finnas all anledning att uppmuntra och inte försvåra detta samarbete.

Med stöd av det som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 96 måtte uttala att även person som efter utprovning av hörapparatstyp hos hörcentral eller vederbörande landstingssjukhus köper apparaten i enskild handel må anses berättigad till statsbidrag.

Stockholm den 22 mars 1955

Ragnar Huss

Per Jacobsson

Johan Sunne